

Hněvčeves

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Hradec Králové

Nadmořská výška: 277 m n. m.

Počet obyvatel: 168

Adresa URL: www.hnevceves.cz

Okres: Hradec Králové

GPS souřadnice: 50.314871N, 15.716125E

První pís. zmínka: 1369 (655 let)

PSČ: 503 15

Historie obce Hněvčeves

Dle pověsti, která vypráví, že dva rytíři na své cestě se v těchto místech pohněvali a ve Smiřicích se zase smířili, má prý Hněvčeves své jméno. Jiní odvozují pojmenování od babíhněvu čili hněvčí, jehož zde hojně roste. Vlastně však znamená Hněvčeves tolik, jako Hněvkova ves. Hněvčeves byla rodným sídlem pánů z Hněvčevsi, kteří byli i patrony zdejšího kostela. Nejstarším držitelem Hněvčevse byla místní vladická šlechta (pokud dostupné písemné záznamy sahají). Roku 1366 držel Hněvčeves Zdislav z Hněvčevsi, roku 1369 Dobral, Mlach, Benda a Mikuláš z Hněvčevsi, dále Pešek z Hněvčevsi. Dále se majitelé obce střídali, až na delší dobu byli držiteli Zárubové a to v létech 1503–1729. Václav Záruba z Hustiřan (1503–1543) znovu nechal vystavět farní kostel v Hněvčevsi, který, původně v gotickém slohu, byl husity vypálen roku 1424 a pobořen a tři generace ležel v rozvalinách. Z pozdějších pánů z Hustiřan nutno připomenout Václava Zárubu (1647–1675), který byl bezohledným pánem, jenž uloupil faře a sedlákům nejlepší pozemky a zřídil z nich v Hněvčevsi dvůr. Jan Adam Záruba z Hustiřan (1682–1726) nechal přestavět farní kostel v Hněvčevsi k nynější podobě. Jan Josef Záruba (1726–1729) prodal cerekvické panství hr. Ulyssovi Maxmiliánu Browneovi, kteří pocházeli z katolického Irska. Jeho syn Filip Jiří (1757–1803) nechal vystavět hněvčevskou faru. Od roku 1822–1832 byl držitelem cerekvického panství hrabě Jan Kolovrat. Od něho koupil Cerekvici roku 1832 František Girtler rytíř z Kleebornů, v jehož rodu zůstala až do 15. července 1887, kdy přešla v držení nejvyššího soukromého císařského fondu (1887–1918). Jedna z prvních obětí války roku 1866 padla v Hněvčevsi. Při srážce rakouských předních stráží s pruskými byl 2. července 1866 zastřelen rakouský polní myslivec. Před domkem čp. 15 mu stojí pomník a v kostele připomíná událost pamětní deska. Za první světové války (1914–1918) bylo z obce odvedeno 38 mužů, z nichž padlo 12 a 1 zůstal nezvěstný. Hospodářská krize třicátých let zabrzдила odbyt zemědělských výrobků, srazila ceny a mnoho zemědělských rodin se zadlužilo. Dělnické rodiny trpěly nezaměstnaností. Při mobilizaci roku 1938 bylo povoláno do zbraně 29 záložníků. Léta nacistické okupace malou vesnici rovněž poznamenala. Na místním hřbitově je uložena urna s popelem umučeného profesora Karlovy university JUDr. Františka Ulricha (1899–1940). Několik týdnů před koncem války se skrývalo u dvou občanů 5 sovětských zajatců, na jejichž výživu přispívala celá obec zvláštní stravovací akcí. Bylo však třeba velké opatrnosti, protože tou dobou se v obci ubytovala německá autokolona o 70 mužích. Revoluční národní výbor v Hněvčevsi za účasti zástupce hořického revolučního štábu a partyzánů ráno 6. května 1945 německou posádku odzbrojil. Brzy po osvobození odešlo 25 občanů dosídlit pohraničí. O Hněvčevské škole se zmiňuje zdejší matrika v roce 1660. Škola stávala před

rokem 1782 na jižní straně u hřbitova (který byl původně okolo kostela, kde je nyní park). Roku 1828 se škola stala dvoutřídní a byla důkladně přestavěna. Roku 1878 rozšířena byla škola v trojtřídní, a jelikož nebylo místa, muselo se vyučovat v najmuté světnici. Okresní školní rada vyzvala již roku 1877 místní školní radu o vystavění nové školní budovy, protože nynější budova je nedostačující. Roku 1879 byla vystavěna nová školní budova čp. 54 a již v lednu 1880 se v ní počalo vyučovati. Roku 1914 provedena přístavba na jižní straně školy. Roku 1926 byla provedena adaptace a přístavba. Roku 1978 zahájila činnost Mateřská škola. Dnes je v této budově mateřská škola a obecní úřad.

